

ÅRSRAPPORT 2021

Palliative nettverk i Oslo

Nettverk av ressursykepleiere
innen palliasjon og kreftomsorg

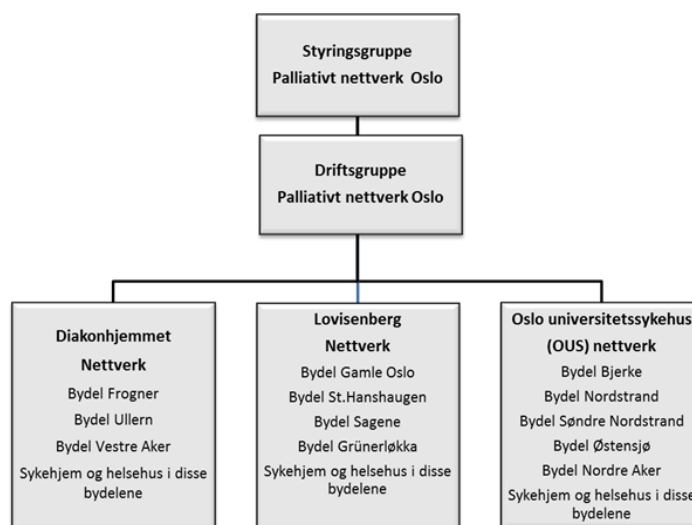

Historisk forankring

I 2001 tok Kompetansesenter for lindrende behandling (KSLB), Ullevål universitetssykehus i samarbeid med Kreftforeningen, initiativ til opprettelse av et sykepleiernettverk i Oslo med fokus på alvorlig syke og døende.

Høsten 2007/2008 ble Oslo-nettverket delt i fire lokale nettverk; Diakonhjemmet (DHS), Lovisenberg (LDS), Ullevål og Aker sektor. I tillegg ble bydeler og kommuner i Akershus universitetssykehus (Ahus) sitt opptaksområde inkludert i Aker sektor. I 2010/2011 ble Aker og Ullevål slått sammen til Palliativt nettverk, Oslo universitetssykehus (OUS), mens bydelene i Ahus sitt opptaksområde ble innlemmet i eget nettverk ved Ahus.

Nasjonalt handlingsprogram med retningslinjer for palliasjon i kreftomsorgen gir føringer for organisering av nettverk av ressurspsykepleiere innen palliasjon og kreftomsorg. Nettverket er sentralt for å ivareta kontinuiteten i pleie- og omsorgstilbudet til kreftpasientene og for å spre kompetanse om palliasjon i hele foretaksområdet. Det bør være en ressurspsykepleier i hver kommune/soner, i hvert sykehjem og på hver sykehusavdeling som behandler pasienter med behov for palliasjon. Det er naturlig at ressurspsykepleierne har en sentral rolle i den kliniske palliative virksomheten på egen arbeidsplass, samhandlingen på tvers av tjenestenivåene for palliative pasienter og bidrar i lokal kompetanseheving: Les mer: [Palliasjon i kreftomsorgen – handlingsprogram - Helsedirektoratet](#)

Figur 1: Strukturen i palliativt nettverk i Oslo-regionen

Palliativt nettverk i Oslo er forankret i «Avtale som regulerer nettverk av ressurspsykepleiere innen palliasjon og kreftomsorg». Avtalen ble vedtatt i Samarbeidsutvalget for Oslo kommune og sykehusene i Oslo den 28.03.2013, og er underavtale til Tjenesteavtale 1-koordinerte tjenester. Forankringen sikrer at partene har en gjensidig forventning om at ressurspsykepleierne gis anledning til å delta i nettverket, samt utføre de oppgaver som ligger i rollen.

Avtalen som regulerer nettverket ble revidert i samarbeidsutvalget 15.9.2017. Den viktigste endringen var at nettverket fikk ny styringsstruktur med styringsgruppe og driftsgruppe. Avtalen er på nytt under revidering i 2021-2022 i forbindelse med etableringen av Helsefelleskapet i Oslo.

Mandat og oppgaver

Palliativt nettverk skal arbeide for økt samarbeid og samhandling mellom kommune- og spesialisthelsetjenesten ved å bygge opp og spre kompetanse mellom bydeler, hjemmetjenester, sykehjem og sykehus. Formålet er å øke kompetansen hos sykepleiere slik at de kan fungere som ressurser for pasienter, pårørende og kollegaer. I tillegg å bidra til at pasienter med behov for palliativ omsorg samt deres pårørende, i større grad opplever helsevesenet som en kompetent og sammenhengende behandlingsskjede, samt bidra til bedre ressursutnyttelse og økt forutsigbarhet for alle involverte.

Nettverket arbeider etter føringer fra:

- [Avtale som regulerer nettverk av ressursykepleiere innen palliasjon og kreftomsorg – underavtale til Tjenesteavtale 1- koordinerte tjenester.](#)
- [Helsedirektoratet: Nasjonalt handlingsprogram med retningslinjer for palliasjon i kreftomsorgen](#)
- [Helse- og omsorgsdepartementet: Meld.St. 24 \(2019-2020\) Lindrende behandling og omsorg](#)
- [Helse- og omsorgsdepartementet. NOU 2017: 16. På liv og død – Palliasjon til alvorlig syke og døende.](#)
- [Helse- og omsorgsdepartementet: Leve med kreft. Nasjonal kreftstrategi 2018-2022](#)
- [Lov om spesialisthelsetjeneste m. m §2-1e](#)
- [Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m. m §6-2 nr 2,5,6](#)

Nettverket ledes av en styringsgruppe og driftes av en driftsgruppe. Hvert av sykehusene har ansvar for sektornettverket i sitt lokalsykehusområde.

Styringsgruppens sammensetning pr. 31.12. 2021

Leder: Ellen Bjerkeset, Regional kompetjeneste for lindrende behandling, Helse Sør-Øst
Sigrun Skåland Brun, Spesialrådgvier ved avdeling for samhandling, helsekompetanse og likeverdige tjenester, OUS (Erstatter representant fra LDS, Rigmor Vinskei Lindahl)
Solrun Merete Tjøstheim, Sykehjemsetaten, Oslo kommune
Heidi Strömborg Sand, Helseetaten, Oslo kommune
Heidi Fugli, Statsforvalteren i Oslo og Viken
Vibeche Fahsing, Kreftforeningen
Elias David Lundereng, nettverksleder OUS sektor og Oslo

Driftsgruppens sammensetning pr. 31.12. 2021

Leder: Elias David Lundereng, nettverksleder OUS sektor
Nestleder: Liv Fuglum Sætre, nettverksleder Lovisenberg sektor

Tone Oraug, nettverksleder Diakonhjemmet sektor

Anne Kristine Espegren, Fransiskushjelpen

Bente Westad, Lovisenberg Diakonale sykehus, Lisbeth Klemetsen, bydel Nordstrand

Elsie Hannon, Senter for fagutvikling og forskning, Helseetaten Oslo kommune

Reidun Nordlien, avdelingsleder på lindrende enhet på Solvang Helsehus, SYE

Funksjon og ansvar for styringsgruppen:

- Sikre helhetlig organisering av nettverket gjennom forpliktende samarbeidsavtale
- Oppfølging av driftsgruppens arbeid. Påse at nettverket driftes etter de til enhver tid gjeldende nasjonale og politiske føringer
- Støtte for driftsgruppen
- Sørge for at samarbeidsavtale, funksjonsbeskrivelse og kompetanseplan jevnlig evalueres
- Håndtere avvik eller dissens

Funksjon og ansvar for driftsgruppen:

- Ansvar for praktisk drift av nettverket
- Sørge for enhetlig drift av de ulike lokalnettverkene gjennom felles handlingsplan
- Etablere og utnevne medlemmer til driftsgruppe som skal bidra til praktisk drift, planarbeid og kompetanseutvikling
- Arrangere årlige felles samlinger for Oslo-nettverket med fokus på samhandling og kompetanseheving (jfr. kompetanseplanen)
- Arrangere introduksjonskurs for nye ressurssykepleiere
- Utarbeide og revidere felles dokumenter og arbeidsverktøy.
- Videreformidle aktuelle nyheter til nettverket
- Helsepolitisk påvirkningsarbeid

Sektornettverkets oppgaver

- Arrangere lokale samlinger for nettverket 12 timer i året jf. kompetanseplan
- Velge et eller flere tema ut fra strategiplanen som er definert som utviklingsområde
- Nettverket melder inn sin aktivitet til styringsgruppen for å sikre at ikke flere jobber med samme sak.
- Videreformidle aktuelle nyheter til nettverket
- Arbeidet presenteres og deles med de andre palliative nettverkene på en felles fagdager en gang i året.

Oppgaver for ressurspersonen

Utøver sin funksjon i henhold til funksjonsbeskrivelse som bla. innebærer;

- Fungere som en ressursperson for pasienter og deres pårørende
- Planlegge arbeidet med nærmeste leder
- Veiledning og rådgivning av kollegaer
- Holde kollegaer oppdatert om nyheter og referere fra fagdager
- Skal arbeide for å implementere rutiner for samarbeid og samhandling
- Møte på nettverksdager og felles fagdager

Styringsgruppens arbeid i 2021

Avholdt ett styringsgruppemøte i mars 2021. Agenda:

- Utskiftninger i styringsgruppen (Lederfunksjon og representant fra Samhandlingsavd. ruller hver 3. år, Lovisenberg hadde 1. periode)
- Årsrapport 2020 (Godkjenning og forslag til endring av mal)
- Aktuelt fra driftsgruppen (Likeverdige tilbud i palliativt nettverk, Samarbeid med sykehjemsetaten, Hvordan sikre og styrke kompetansen blant private aktører i hjemmetjenesten, Nedleggelsen av Seksjon for alvorlig syke i bydel Nordstrand)

Høstens møte ble avlyst pga sykdom.

Driftsgruppens arbeid i 2021

Driftsgruppen har hatt fire møter.

Hovedsakene i møtene har vært:

- Ny ledelse og endringer i Diakonhjemmet sektor. Lars Holtet har takket av etter lang og tro tjeneste som leder av nettverket ved Diakonhjemmet. Inn kom Anne Beate Moland, som dessverre også sluttet etter kort tid. Vilde Witzøe var konstituert leder av nettverket gjennom høsten, og Tone Oraug ble ny leder fra 1.12.2021.
- Ny mal for årsrapport og utarbeidelse av årshjul for kommende år er laget. Formålet er å øke forutsigbarheten for nettverksmedlemmene, samt gi årsrapporten en mer universell utforming.
- Det har blitt gjennomført samarbeidsmøter mellom nettverkslederne og sykehjemsetaten for å styrke sykehjemmenes deltakelse i nettverket. Dette for å sikre at tilbudet oppleves mer likeverdig for alle aktører i palliasjon i kommunen.
- Nettsiden til palliativt nettverk oppdateres regelmessig. Oppdatert informasjon om nettverkets aktiviteter legges ut her: www.oslo-universitetssykehus.no/palliativt-nettverk-i-oslo
- Vilde Witzøe, Liv Sætre, Elias Lundereng og Elsie Hannon deltok på nettverksledersamling i regi av regional kompetansetjeneste for lindrende behandling, Helse Sør-øst
- Det har blitt jobbet med introduksjonskurs og felles fagdag, og hele driftsgruppen har bidratt med gjennomføringen av disse dagene. Se egne punkter.

Følgende saker måtte utsettes og videreføres til neste år:

- Arbeid med å kartlegge private aktører i hjemmetjenesten og sørge for at disse også blir en del av palliativt nettverk.
- Hospitering har vært et uttalt mål i palliativt nettverk de siste årene, men dette har ikke latt seg gjøre med tanke på pandemisituasjonen.
- Arbeid med mål/strategiplan for 2020-2024 utarbeidet av styringsgruppa

Nettverkenes aktiviteter 2021

Antall medlemmer i hele nettverket: 271

Antall møter/fagdager: 1 felles fagdag – 1 introduksjonskurs

Aktiviteter: De byovergripende aktivitetene i palliativt nettverk i Oslo har bestått av en felles heldags fagdag for hele Oslo-nettverket og ett introduksjonskurs for nye ressurspsykepleiere i Oslo-nettverket. Dette er mer beskrevet i punktene under. Aktivitetene i lokalnettverkene er mer utfyllende beskrevet på side 9 og 10. I tillegg har mange ressurspsykepleiere i Oslo-nettverket deltatt på kursserien «Den lille forskjellen», og «Digital opplæringspakke i lindrende behandling og omsorg ved livets slutt» som arrangeres av Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester/Senter for fagutvikling og forskning (USHT/SFF).

Felles fagdag for Oslo-nettverket 2021

Felles fagdag for palliative nettverk i Oslo 2021 ble gjennomført 30. november. Det ble søkt om midler til gjennomføring fra Bundistiftelsen, som støttet fagdagen med NOK 50 000,-. Fagdagen ble arrangert i store auditorium ved VID høgskole/Diakonhjemmet sykehus, som hybridløsning med digital og fysisk gjennomføring.

Deltakelse: Det var 110 påmeldte hvor 87 møtte fysisk og 5 deltok digitalt.

Temaene for dagen var:

- Markering av 20-årsjubileum for palliativt nettverk i Oslo
v/ Inger Fosli og Torunn Wester
- Ernæring og livskvalitet
v/ Kristine Nordkvelle, klinisk ernæringsfysiolog ved LDS.
- Forhåndssamtaler i sykehjem
v/ Sykepleier og postdoktor Trygve Johannes Lereim Sævareid
- Palliasjon under en pandemi
v/ Liv Inger Stokvold, kreftkoordinator Gamle Oslo
v/ Anne Kristine Espegren, pleietjenesten, Fransiskushjelpen
v/ Mette Thilesen, avdelingssykepleier, Sofienberghjemmet
v/ Mari Falck, overlege, nyfødtintensiv, OUS, pårørende
- Samhandling ved utskrivelse av kreftpasienter
v/ Elias David Lundereng, kreftsykepleier, MSc, Seksjon for lindrende behandling, OUS

Budsjett for arrangementet:

132. Prosjektrapport denne periode og hittil i år - matrise Stiftelsen Fransiskushjelpen

09.03.2022 14:51

Periode: 202101 - 202202	1002 Fagdag palliative nettverk	
	Denne periode	Hittil i år
Gaver	43 475	3 190
Gaveinntekter	43 475	3 190
SUM INNTEKTER	43 475	3 190
Kontorkostnad, trykksak o.l.	41 226	3 000
Kostnad transportmidler	249	190
Kontingent og gave	2 000	0
Andre driftskostnader	43 475	3 190
SUM KOSTNADER	43 475	3 190
Driftsresultat	0	0
RESULTAT FINANSPOSTER	0	0
Resultat før overføringer og disp.	0	0

Gjenværende beløp tilbakeføres til Bundistiftelsen etter avtale ved søketidspunkt.
Innbetalinger og utbetalinger har blitt organisert av Knif Regnskap via Fransiskushjelpen.

Introduksjonskurs for nye ressursykepleiere 2021

Introduksjonskurs for nye ressursykepleiere ble gjennomført fysisk ved Livisenberg livshjelpssenter 22.09.21. Det var 22 nye ressursykepleiere som deltok på introduksjonskurset.

Temaene var:

- Palliasjon, nettverk og ressursykepleierrollen
- Individuell plan i palliasjon
- Palliative tilbud i Oslo
- Hvordan kartlegge plager og symptomer hos den palliative pasient
- Lindring av symptomer hos den døende pasient

Dagen ble gjennomført med god hjelp fra frivillige og ansatte ved Livshjelpssenteret som bidro med matlaging, servering og rydding.

Overordnede mål og hovedsatsninger for driftsgruppa, overføres til 2022

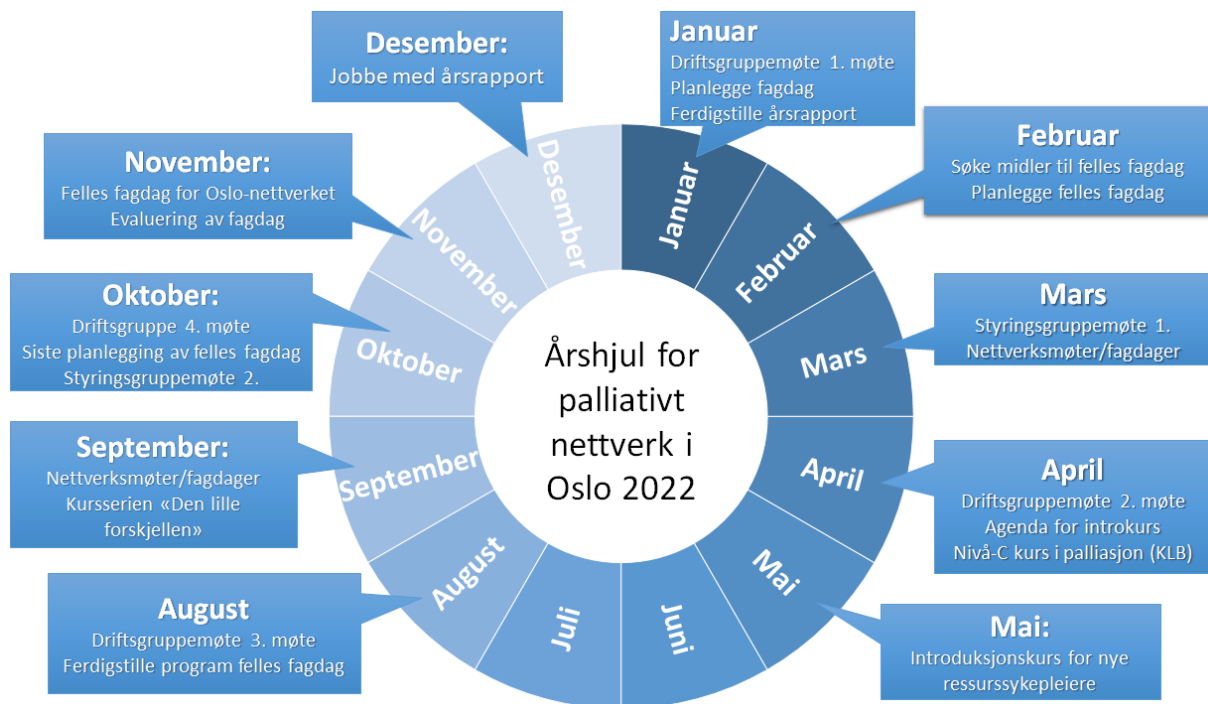
Hovedmål for nettverket

- Bidra til at helse – og omsorgstilbudet til pasient og pårørende er av høy kvalitet
- Styrke kompetansen i palliasjon og kreftomsorg til ressurspersonene, og dermed i alle avdelinger, enheter/soner der det er pasienter med behov for lindrende behandling

- At nettverket er forankret i ledelsen, på alle nivå i helsetjenesten
- At leder og ressursperson er gjensidig forpliktet til nettverksarbeidet
- Bidra til bedre samhandling rundt pasienter i palliativ fase, på tvers av nivåer, etater og faggrupper i helsetjenesten

Delmål for 2021, overføres til 2022:

1. Implementere Nasjonale faglige råd for lindrende behandling i livets slutfase på egen arbeidsplass
2. Økt etisk bevissthet i det daglige arbeidet
3. Ressurspersoner med kompetanse tilsvarende nivå B i handlingsprogrammet.
4. Økt fokus på hospitering når smittesituasjonen tillater det
5. Sikre at rollen som ressursperson er kjent og mest mulig likt definert i hele Oslo-nettverket
6. Oppnå tettere samarbeid med ressurspsykeleierne ledere
7. Kartlegge bruken av ulike anbefalte verktøy (ESAS, IP, Livets siste dager, Mobid 2, CSNAT m.m.) i de ulike nettverkene og arbeidsplassene.
8. Arbeide etter årshjulet (se figur 2), med forbehold om lokale variasjoner.

Figur 2: Årshjul for palliativt nettverk i 2022.

Oslo Universitetssykehus sektor – Leder Elias David Lundereng, Seksjon Lindrende Behandling, Kreftklinikken, Oslo Universitetssykehus

Antall medlemmer: 145

Antall møter: 1 fagdag (6 timer)

Aktivitet i nettverket: Per 31. desember 2021 hadde kompetansenettverket ved OUS 145 medlemmer, en oppgang fra 132 fra 2020, noe som er positivt i et år som igjen har vært preget av pandemi og utfordringer med nettverksarbeid. Nettverket har arbeidet etter vedtatt handlingsplan, årshjul og kompetanseplan.

Samlinger: 1 fagdag (6 timer), digital gjennomføring. Antall til stede: 45.

Temaer for dagen var: Systematisk symptomkartlegging og symptomforståelse; samhandling ved utskrivelse av kreftpasienter; sykepleieres erfaringer med bruk av ESAS; og helsepersonells erfaringer med bruk av total parenteral ernæring hos palliative pasienter

Hospitering: Grunnet pandemisituasjonen har det ikke vært anledning for hospitering på tvers av sykehusavdelingene eller tjenestenivåer. Dette satsningsområdet overføres til neste år.

Satsningsområde 2022: Implementering av nasjonale faglige råd for lindrende behandling i livets slutfase. Videre fokus på forankring av nettverksavtalen. Jobbe mot mer likeverdig tilbud i palliativt nettverk i Oslo. Arbeide for økt aktiv deltakelse i nettverket. Utvikle ressursykepleiernes eierskap til nettverket og sin rolle. Opprette arbeidsgruppe som støtter nettverkslederen i å arrangere fagdager.

Lovisenberg sektor – Leder Liv Fuglum Sætre, Livshjelpesenteret, Lovisenberg Diakonale Sykehus

Antall medlemmer: 69

Antall møter: 3 (x 1,5 time)

Aktivitet i nettverket: Pr 07.02.22 hadde nettverket økt medlemsantallet med rundt 15 fra 2020. Gledelig å registrere flere nye medlemmer fra hjemmesykepleien i forskjellige bydeler.

Samlinger: Det var planlagt å arrangere 6 møter, hver på 1, 5 time. På grunn av pandemisituasjonen ble det kun arrangert 1 møte på våren og 2 på høsten. 2 møter var digitale, ett var fysisk/ hybrid-løsning.

Tema har vært følgende:

- Erfaringsdeling etter et år med pandemi og konsekvenser for palliative kreftpasienter, deres pårørende og personalet.
- Opprettelse og bruk av palliativ plan
- Erfaring fra veiledning og personalomsorg under en pandemi. Bl.a knyttet til erfaringer fra psykososialt team ved LDS.

Det har vært noe færre deltakere på fysisk møte, antall med digitaldeltakelse har dessverre ikke blitt registrert. Vil tro rundt 10- 15 personer per møte

Nettverket har arbeidet etter vedtatt handlingsplan, årshjul og kompetanseplan.

Hospitering: Grunnet pandemisituasjonen har det ikke vært anledning for hospitering på tvers av sykehusavdelingene eller tjenestenivåer. Dette satsningsområdet overføres til neste år

Satsningsområde 2022: Intensjonen var å fortsette å arbeide med forankring av avtale, og å videreutvikle ressursykepleiernes eierskap til nettverket og sin rolle. Arbeide med å øke deltakelse på møter, fagdag og at introduksjonskurs blir prioritert for nye medlemmer.

Pandemisituasjon har gjort dette arbeidet utfordrende, arbeidet videreføres til neste år.

Diakonhjemmet sektor – Konstituert leder Tone Oraug, sykepleier i palliativt team
Diakonhjemmet sykehus

Antall medlemmer: 57

Antall møter: 0

Aktivitet i nettverket: Nytt Palliativt team fra August- 21. Fra 01.12 ny leder for nettverket Tone Oraug (Ansatt fra 01.11.21).

Samlinger: Det har vært store utskiftninger i Palliativt team 2021, gjennom høsten var det ingen som ledet nettverket. Vilde Witzøe var med i planleggingen av felles fagdag, og Palliativt team var med på gjennomføringen av fagdagen. Det har ikke vært aktivitet i nettverket gjennom året, og ingen møter er gjennomført. Fra Diakonhjemmet sektor, deltok 10 personer på fagdag 30.november. Situasjonen i Diakonhjemmet sektor er kjent for driftsgruppe og styringsgruppe.

Hospitering: Palliativt team har hospitert hos Fransiskushjelpen.

Satsningsområde 2022: Målet er å gjenoppta aktiviteten i det Palliative nettverket i Diakonhjemmet sektor, og med fokus på forankring i avtalen. Hovedfokus vil være å styrke ressurs sykepleierenes rolle på sin arbeidsplass og i nettverket. Økt deltakelse og gjensidig forpliktelse til nettverksarbeidet vil være sentralt i arbeidet.